

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.

Turkey

Öğretmen Politikaları

13 Ağustos 2020

Eğitim Verisi Okuryazarlığı Yaz Okulu

Sunum Akışı

- Öğretmen İhtiyacı ve İstihdamı
- Çalışma Koşulları
- Mesleki Güçlenme
- Öğretmen Politikalarının Geleceği

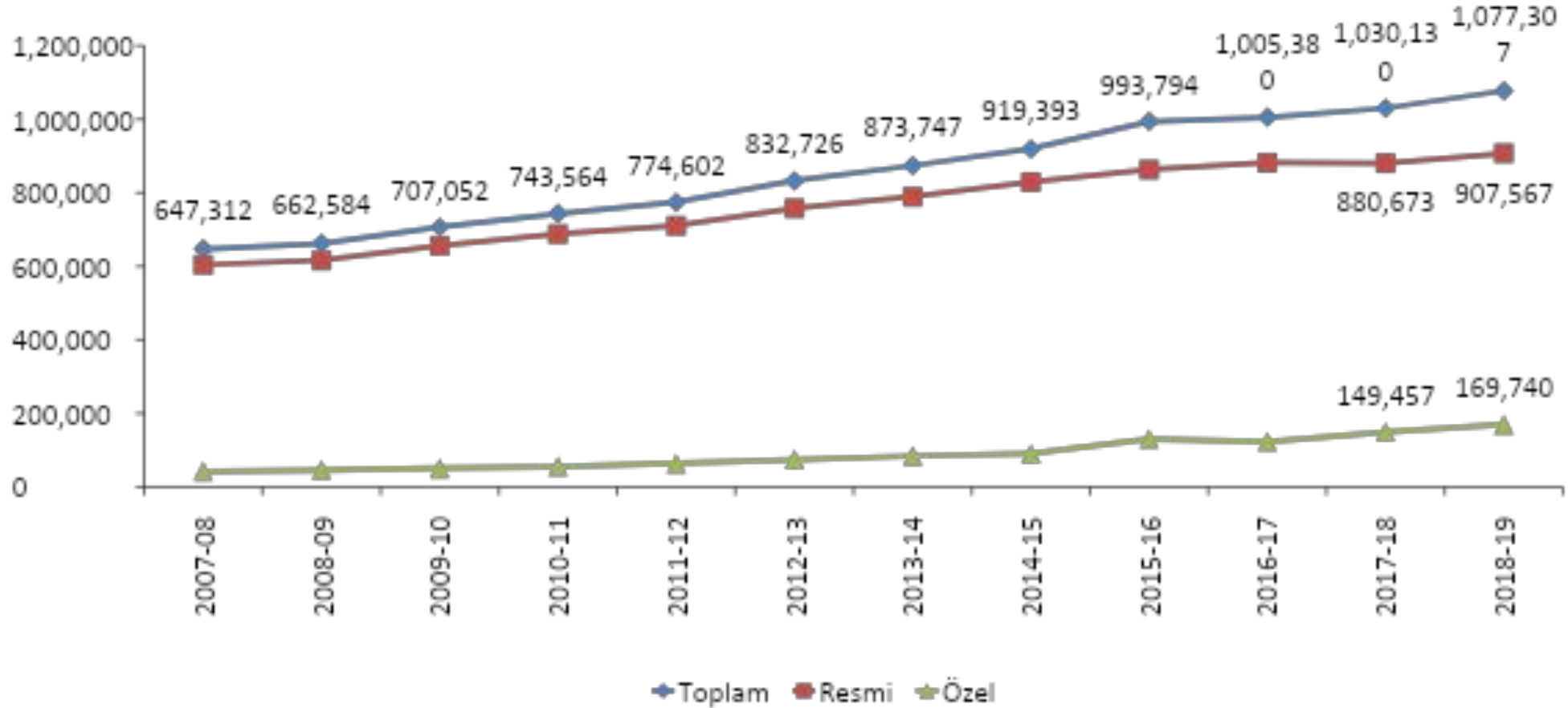
ÖĞRETMEN İHTİYACI VE İSTİHDAMI

Öğretmen Sayıları ve Atamalar

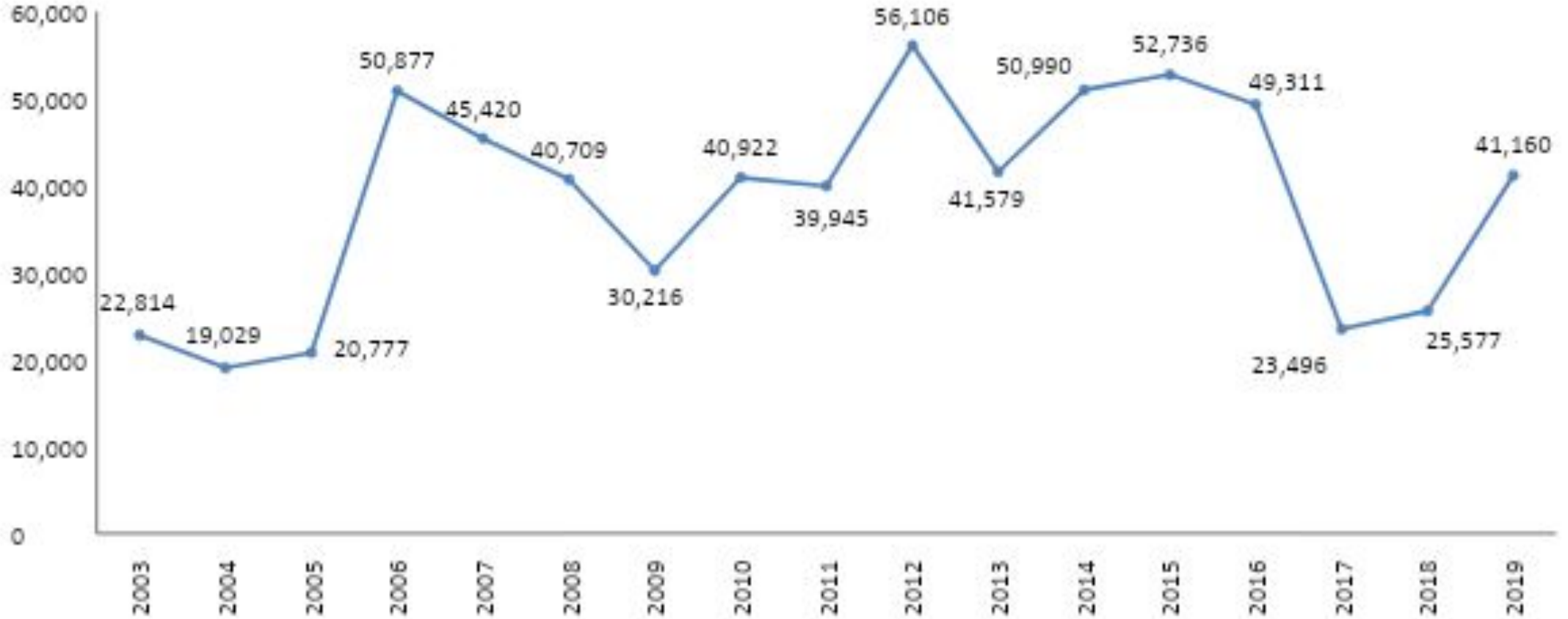
- Öğretmen sayısı: **1.077.307**
- Öğretmenlerin **%84,2**'si resmi kurumlarda, **%15,8**'i özel kurumlarda görev yapıyor.
- 2019'un Şubat ayında **19.996**, Ağustos ayında **19.873** öğretmenin sözleşmeli olarak ilk ataması gerçekleştirildi.

Yıllara Göre Öğretmen Sayıları

Toplam öğretmen sayısı 11 yılda 1,7 katına çıkmıştır.

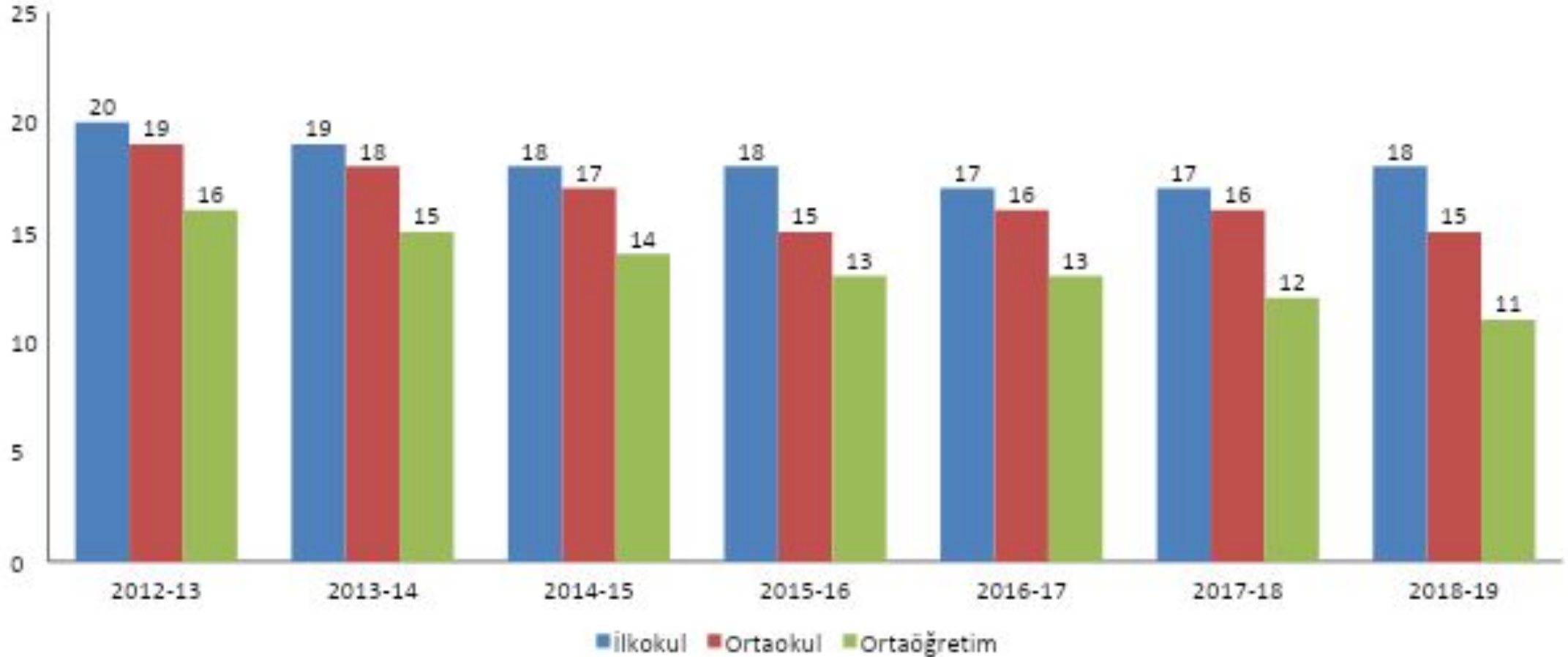

Yıllara Göre Öğretmen İlk Atamaları

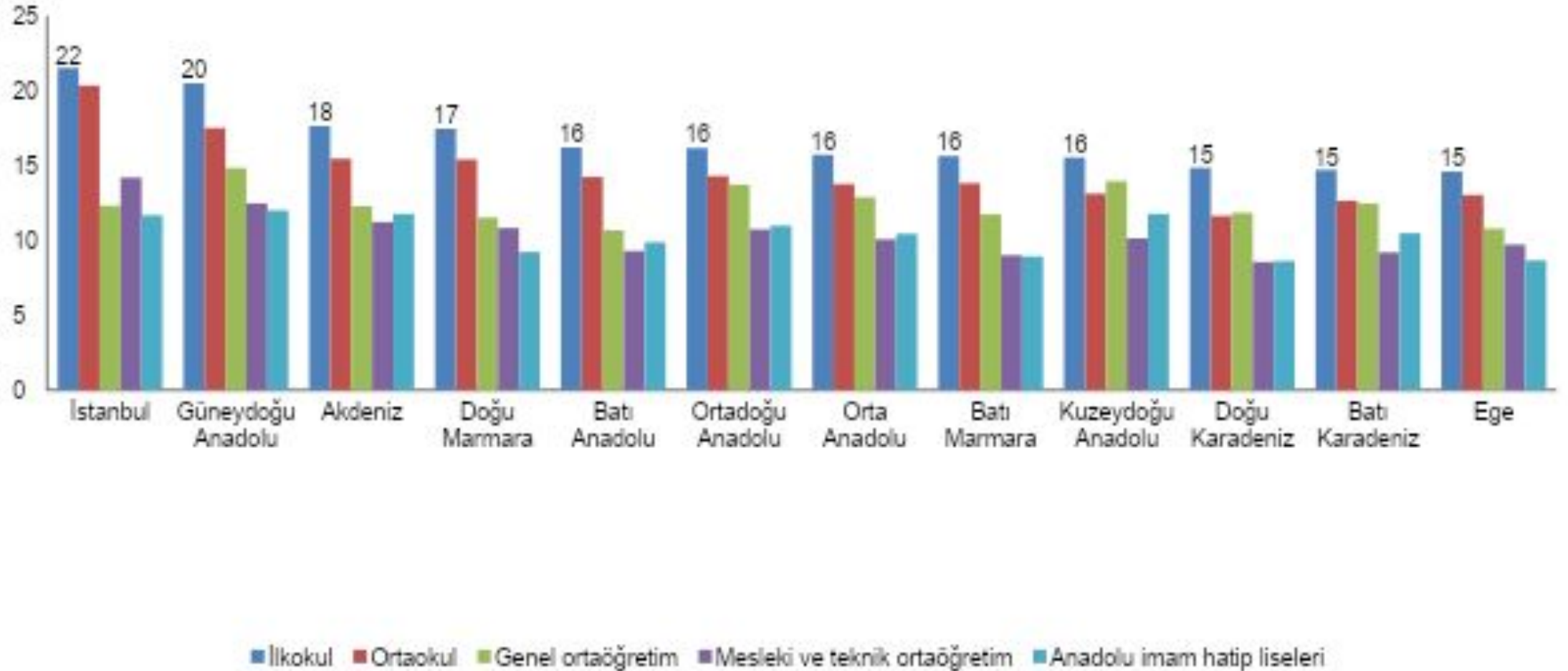

Yıllara Göre Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı

Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı yıllar içerisinde düşüyor.

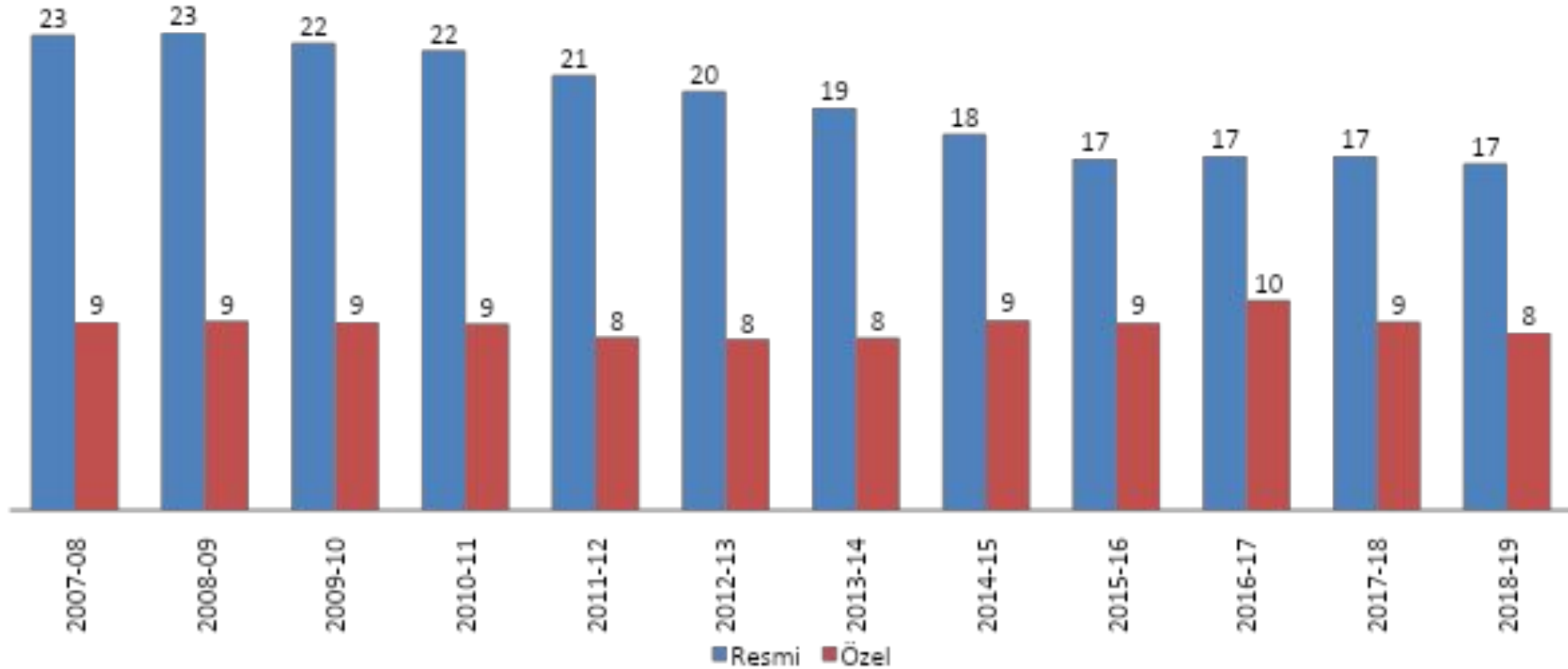

Bölgelere Göre Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı, 2018-19

Resmi ve Özel Ayrımında Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı

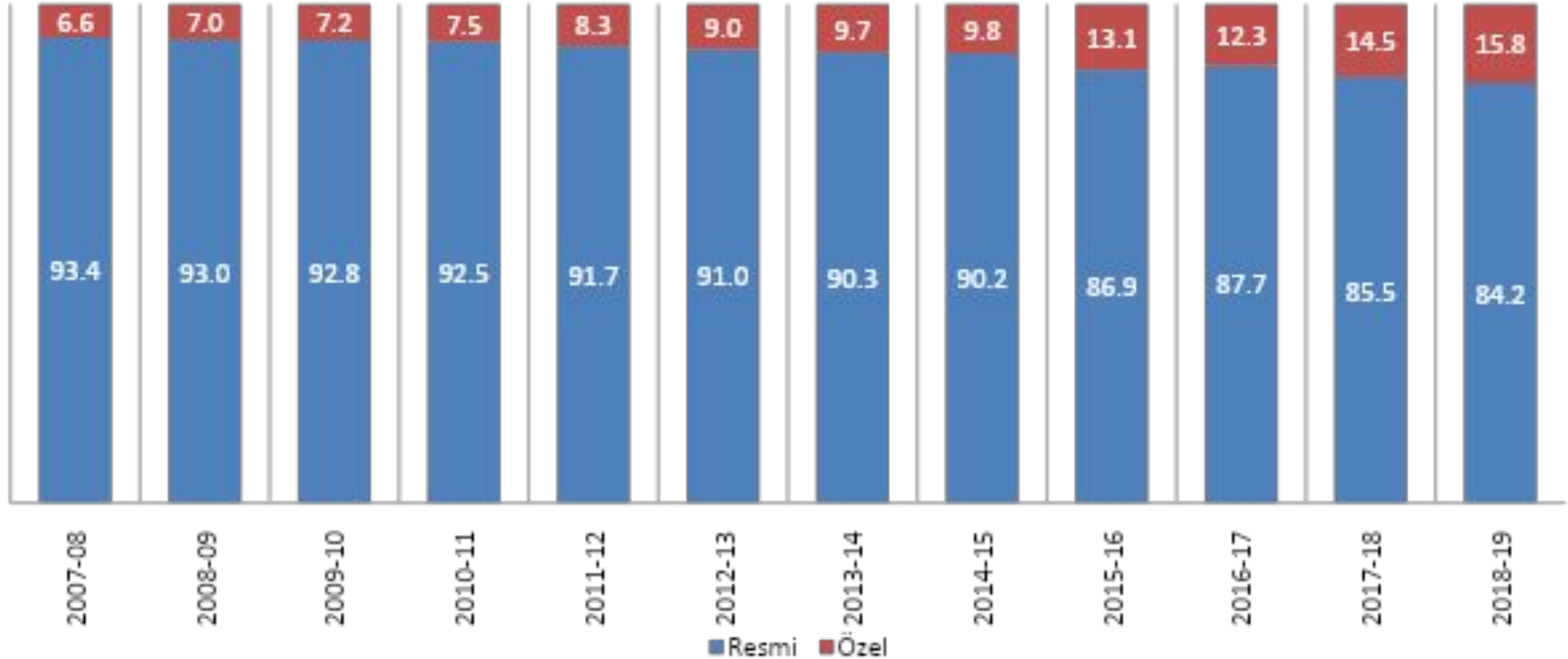
(Tüm Kademeler)

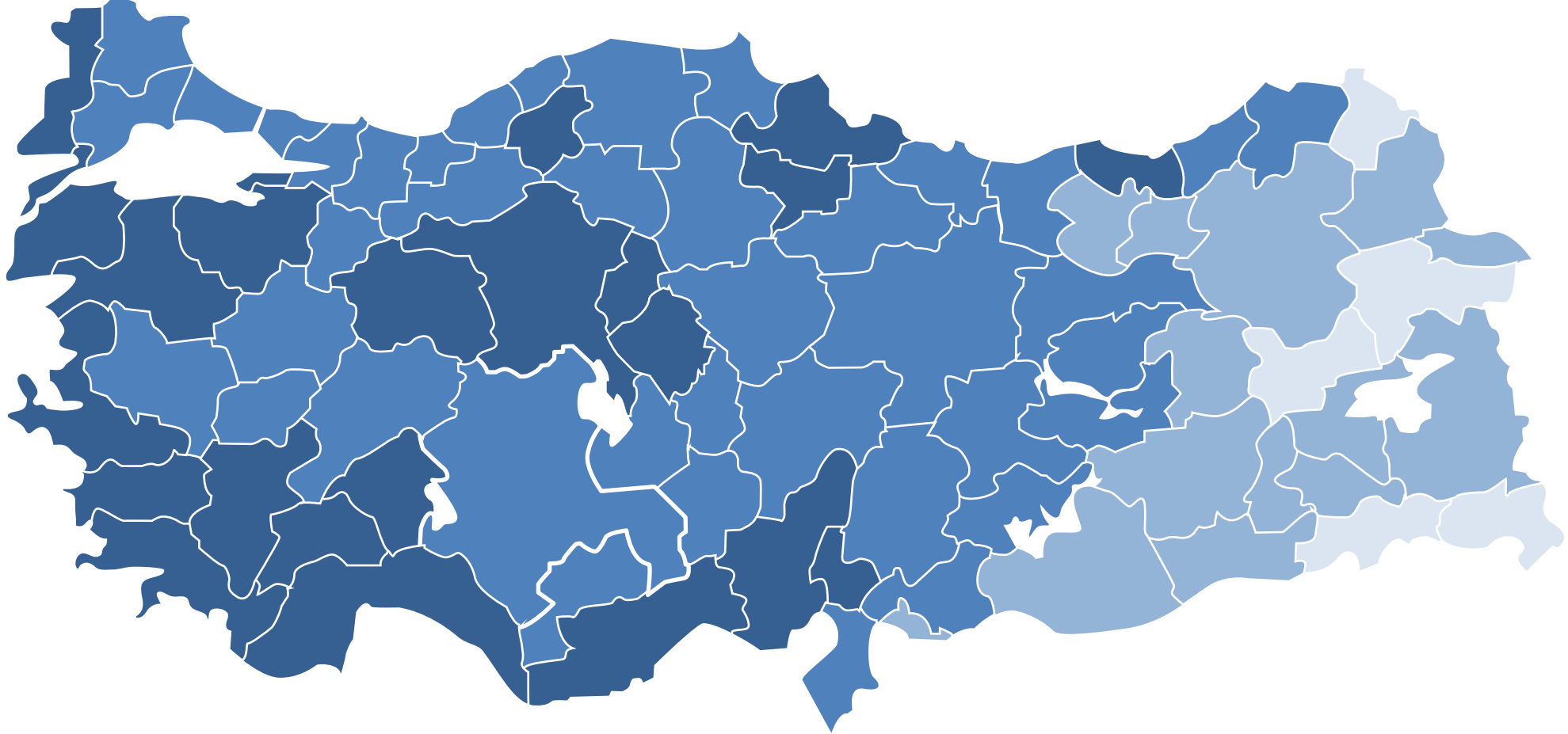
Kaynak: Milli Eğitim İstatistikleri
Not: Açıköğretim öğrencileri dahil değildir.

Öğretmenlerin Resmi Ve Özel Kurumlara Dağılımı (%)

2018-19 itibarıyla öğretmenlerin %84,2'si resmi kurumlarda görev yapıyor.

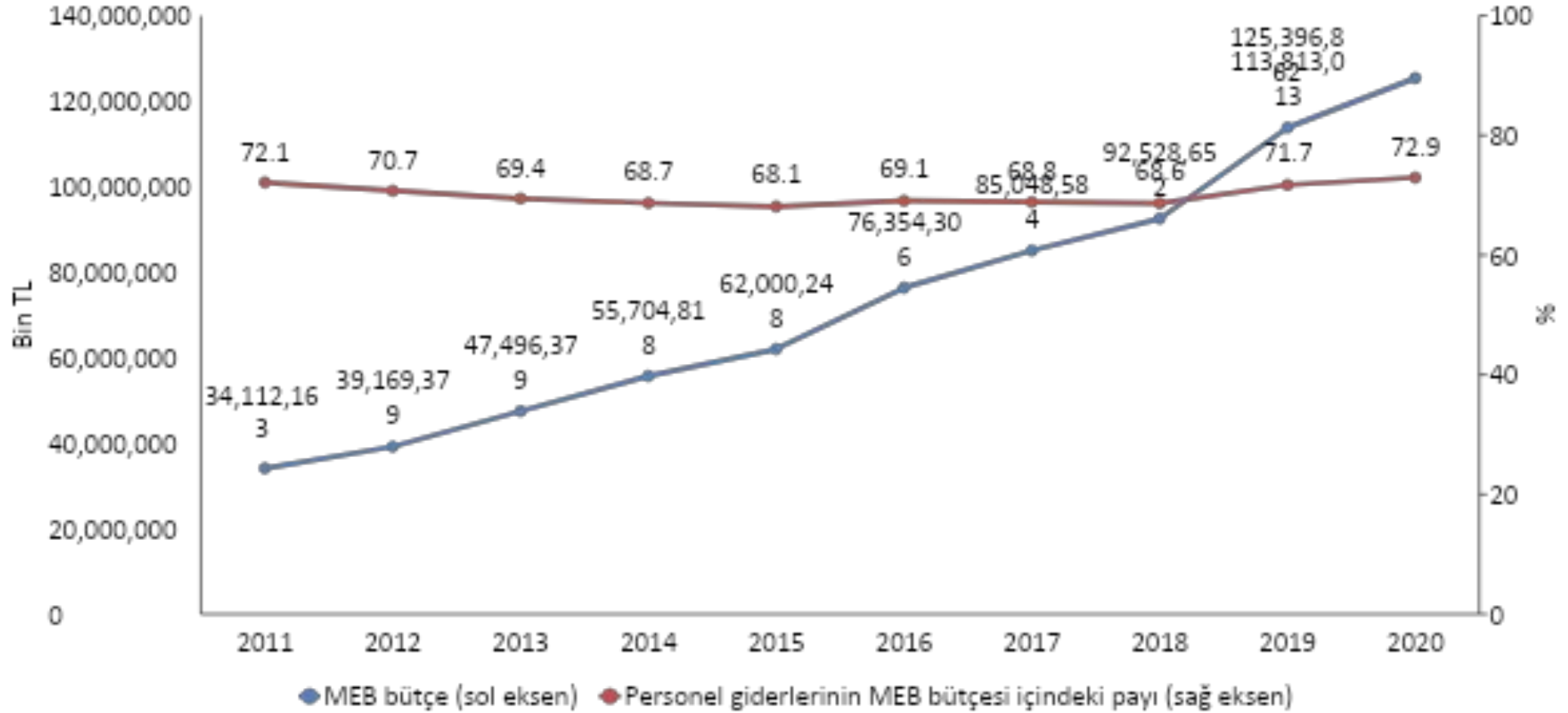
İllere Göre Öğretmenlerin Hizmet Yılı (Resmi Kurumlar), 2019

Öğretmen İhtiyacı

	Sayı	Kaynak
Öğretmen ihtiyacı	92.165	MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, Nisan 2019
	153.640	TEDMEM tarafından paylaşılan Sayıştay verileri, 2018
Norm kadro fazlası	41.654	TEDMEM tarafından paylaşılan Sayıştay verileri, 2018
Ücretli öğretmen	Tahmini 80-90 bin	Türk Eğitim-Sen, TEDMEM, 2019

MEB Bütçesi ve Personel Giderleri

Kaynak: 2011-2019 yılları arasında yayımlanan MEB bütçe sunuşları.

2019 Öğretmen Atamaları

Okul öncesi öğretmeni ataması ihtiyacın altında kalıyor.

Alan Adı	2019 Toplamı	
	Atama sayısı	Oran (%)
Sınıf Öğretmenliği	5.058	12,7
İngilizce	3.998	10,0
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	3.832	9,6
Okul Öncesi Öğretmenliği	3.200	8,0
İlköğretim Matematik Öğretmenliği	2.849	7,1
Özel Eğitim	2.412	6,0
Türkçe	2.242	5,6
Rehberlik	2.176	5,5
Fen Bilimleri/Fen ve Teknoloji	2.068	5,2
Diğer	12.034	30,2
Toplam	39.869	100,0

ÖABT'ye Girenlerin Dağılımı, 2017

2017'de ÖABT'ye girenlerin %47'si Fen-Edebiyat Fakültesi mezunudur.

Öğretmenlik alanı	Aday Sayısı				Aday Oranı (%)		
	Eğitim Fakültesi	Fen Edebiyat Fakültesi	Mühendislik Fakültesi	Toplam	Eğitim Fakültesi	Fen Edebiyat Fakültesi	Mühendislik Fakültesi
Biyoloji Öğretmenliği	1.149	8.286	-	9.435	12,2	87,8	-
Coğrafya Öğretmenliği	948	7.540	-	8.488	11,2	88,8	-
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Öğretmenliği	8.707	20.552	-	29.259	29,8	70,2	-
Fizik Öğretmenliği	913	4.818	27	5.758	15,9	83,7	0,5
İngilizce Öğretmenliği	6.833	4.489	-	11.322	60,4	39,6	-
Kimya Öğretmenliği	951	5.088	234	6.273	15,2	81,1	3,7
Matematik Öğretmenliği	1.254	14.586	10	15.850	7,9	92,0	0,1
Okul Öncesi Öğretmenliği	23.630	251	-	23.881	98,9	1,1	-
Psikolojik Danışma ve Rehberlik (Rehber Öğretmen)	10.697	1.175	-	11.872	90,1	9,9	-
Tarih Öğretmenliği	1.232	20.271	-	21.503	5,7	94,3	-
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği	1.538	35.854	-	37.392	4,1	95,9	-

ÇALIŞMA KOŞULLARI

Öğretmenlerin Çalışma Koşulları

Sözleşmeli ve ücretli öğretmenlik uygulamasının devam etmesi öngörülüyor.

- Resmi kurumlarda görev yapan tüm öğretmenlerin **%7,7**'si sözleşmelidir. Bu oran 2016-17'de **%2,2**, 2017-18'de **%4,4**'tü.
- Zorunlu görev süresi **3** yılı sözleşmeli, **1** yılı kadrolu olmak üzere **4** yıla indirildi.

Sözleşmeli Öğretmenlik

2018-19 eğitim-öğretim yılında resmi kurumlarda görev yapan tüm öğretmenlerin 824.894'ü kadrolu, 82.673'ü (%7,7) sözleşmelidir.

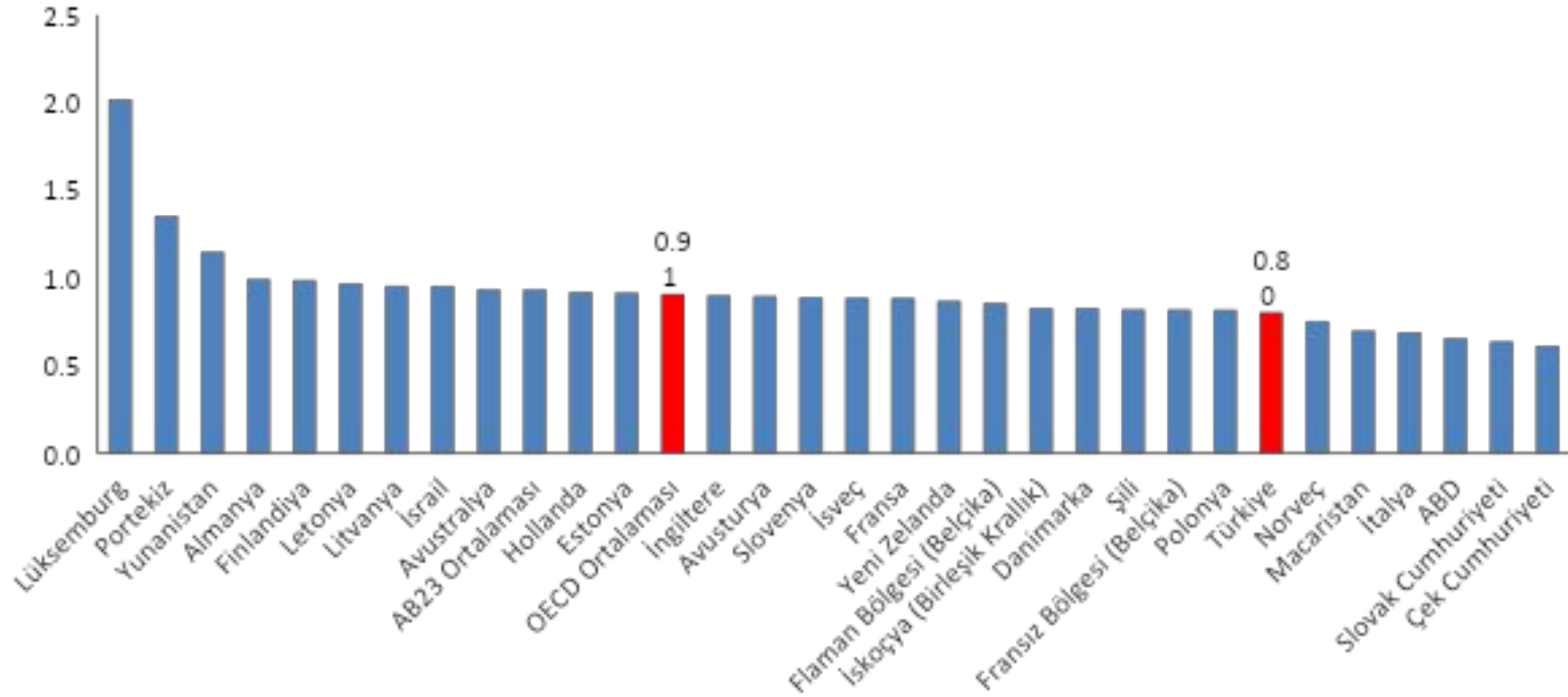
Kadrolu	Sözleşmeli
Emekli Sandığı	SGK
Eş ve özür durumuna bağlı tayin hakkı	4 yıl boyunca eş ve özür durumuna bağlı tayin hakkı yok
Ek ders ücretinden sosyal güvenlik primi kesilmiyor	Ek ders ücretinden sosyal güvenlik primi kesiliyor
Kıdem ve kademe ilerleme hakkı var	Kıdem ve kademe ilerlemesi 4 yıl boyunca yok
Yılda 40 gün rapor hakkı var	Yılda 30 gün rapor hakkı var
Evlilik ve ölüm izni 7 gün	Evlilik ve ölüm izni 3 gün
Babalık izni 10 gün	Babalık izni 2 gün

Öğretmenlerin Çalışma Koşulları

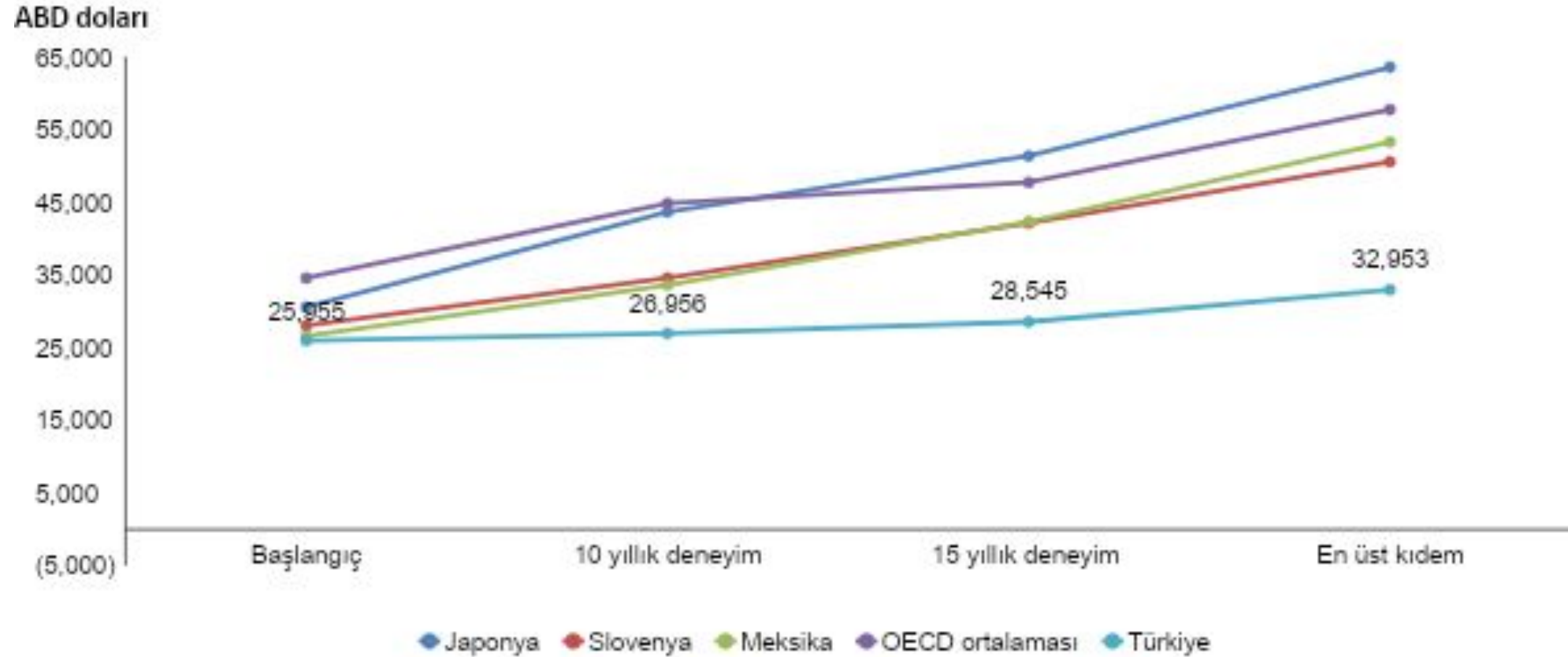
Çalışma koşulları güç olan kurumlarda görev yapan öğretmenlerin desteklenmesine olan gereksinimi devam ediyor.

- *2023 Eğitim Vizyonu:* Elverişsiz koşullarda görev yapan öğretmenler ve yöneticiler için **teşvik mekanizması** kurulacaktır.
- *Öğretmen Strateji Belgesi:* Öğretmenlerin çalışma şartlarını iyileştirmek için, kurumlar ve bölgeler arası farklılıklara göre **iyileştirici tedbirler** alınacaktır.

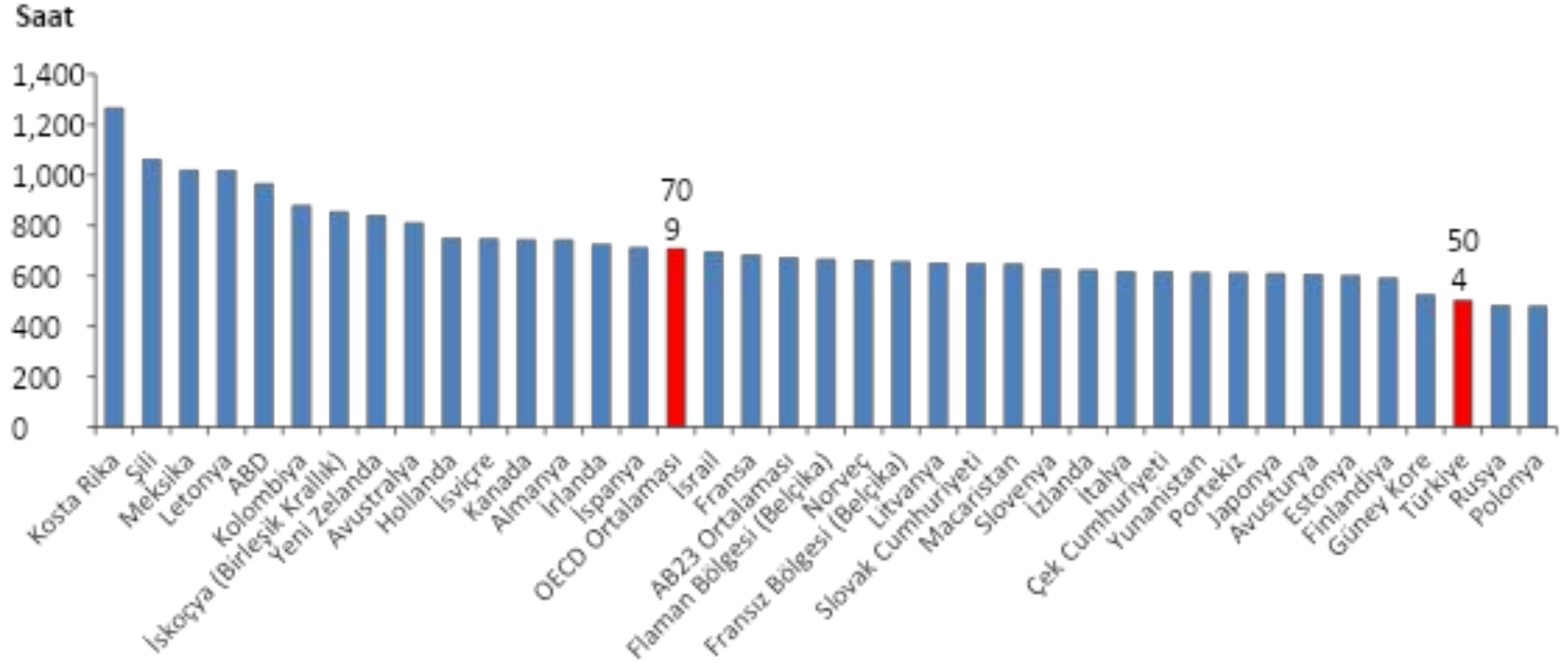
Ortaokul Öğretmeni Maaşlarının Yükseköğretim Mezunu Çalışanların Maaşlarına Oranı, 2017

Deneyim Süresine Göre Resmi Ortaokullarda Çalışan Öğretmenlerin Yıllık Maaşları, 2017

Genel Eğitim Veren Resmi Ortaokullarda Yıllık Yasal Öğretim Saati, 2018

ERG EĞİTİM
REFORMU
GİRİŞİMİ | EĞİTİM
GÖZLEMEVİ

MESLEKİ GÜÇLENME

TALIS'e Göre Ortaokul Öğretmenlerinin Mesleki Gelişim Etkinliklerine Katılımı

(%)

	Türkiye	OECD ortalaması (31 ülke)
Yüz yüze kurs/seminer	86,0	75,6
Çevrimiçi kurs/seminer	46,3	35,7
Öğretmen ve/veya araştırmacıların kendi araştırmalarını paylaştıkları veya eğitimle ilgili konuları tartıştıkları konferanslar	51,8	48,8
Resmi yeterlilik programı*	33,4	14,5
Gözlem için diğer okullara yapılan ziyaretler	25,6	25,9
İş yerlerine, kamu kuruluşlarına veya sivil toplum kuruluşlarına gözlem için yapılan ziyaretler	19,0	17,4
Resmi bir okul düzenlemesinin bir parçası olarak akran gözlemi ya da öz-gözlem ve koçluk	21,5	43,9
Öğretmenlerin mesleki gelişimi için özel olarak oluşturulmuş bir öğretmen topluluğuna katılım	43,1	39,9
Meslekle ilgili okuma yapmak	69,2	72,3
Diğer mesleki gelişim etkinlikleri	37,2	33,3

Öğretmen Politikalarının Geleceği

2023 Eğitim Vizyonu'nda Öğretmen

2023 Eğitim Vizyonu eğitimde pek çok alanda değişiklikler öngörüyor; öğretmen tüm hedefler için "ana aktör" durumundadır.

- Öğretmenin mesleki özerkliği
- Öğretmenin kapsayıcı rolü

Öğretmenlik Meslek Kanunu

Çeşitli paydaşlar, öğretmenlik mesleğine özgü bir kanuna gereksinim olduğu konusunda uzlaşıyor.

- Öğretmenin statüsü
- Teşvik mekanizması
- Mesleki gelişim
- Norm fazlası öğretmen olgusu

ERG EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ | EĞİTİM GÖZLEMEVİ

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.

Turkey

Teşekkürler!

yelizduskun@sabanciuniv.edu